

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment Research) เพื่อศึกษาความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพที่ใช้รูปแบบการมอบหมายงานเป็นทีมพยาบาลของโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ แบ่งเป็น 9 หอผู้ป่วย คือ หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง หอผู้ป่วยกุมาร หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง หอผู้ป่วยอาคาร 2 ชั้น 6 หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ และหอผู้ป่วยสูตินรีเวชกรรม และหอผู้ป่วยวิกฤติ จำนวนประชากร 212 คน

คุณลักษณะของประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นพยาบาลวิชาชีพ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ยกเว้น หัวหน้าหอผู้ป่วยและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย

2. ปฏิบัติงานเวรเช้า ในหอผู้ป่วย 9 หอผู้ป่วย ดังกล่าวข้างต้น

3. ยินดีและเต็มใจให้ความร่วมมือในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรมีวิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. สุ่มหอผู้ป่วยมา 4 หอผู้ป่วย โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มได้หอผู้ป่วยอายุรเวชกรรมชาย หอผู้ป่วยอายุรเวชกรรมหญิง หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ และหอผู้ป่วยอาคาร 2 ชั้น 6

2. สุ่มหอผู้ป่วยเพื่อจัดเข้าเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มได้เป็นหอผู้ป่วยอายุรเวชกรรมหญิง หอผู้ป่วยอายุรกรรมชายเป็นกลุ่มควบคุม หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ และหอผู้ป่วยอาคาร 2 ชั้น 6 เป็นกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทดลอง คือ

1.1 พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอาคร 2 ชั้น 6 ซึ่งลักษณะเป็นหอผู้ป่วยที่รับผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพทุกระบบ เป็นหอผู้ป่วยพิเศษ และมีจำนวนผู้ป่วยเฉลี่ยวันละ 5-10 คน

1.2 พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ซึ่งลักษณะเป็นหอผู้ป่วยที่รับผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพที่ระบบกระดูก และมีจำนวนผู้ป่วยเฉลี่ยวันละ 20-25 คน

มีจำนวนพยาบาลวิชาชีพในกลุ่มทดลองทั้งหมด 20 คน

2. กลุ่มควบคุม คือ

2.1 พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรเวชกรรมชายซึ่งลักษณะเป็นหอผู้ป่วยที่รับผู้ป่วยโรคทางด้านอายุรกรรมที่เป็นเพศชาย และมีจำนวนผู้ป่วยเฉลี่ยวันละ 25-30 คน

2.2 พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรเวชกรรมหญิงซึ่งลักษณะเป็นหอผู้ป่วยที่รับผู้ป่วยโรคทางด้านอายุรกรรมที่เป็นเพศหญิง และมีจำนวนผู้ป่วยเฉลี่ยวันละ 25-30 คน

มีจำนวนพยาบาลวิชาชีพในกลุ่มควบคุมทั้งหมด 20 คน

รูปแบบการทดลอง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบสอบก่อน – สอบหลัง (Non – Randomized Control Group Pretest – Posttest Design) โดยมีแบบแผนการทดลองดังนี้

R	O ₁X.....O ₂	กลุ่มทดลอง
	O ₃O ₄	กลุ่มควบคุม

ภาพที่ 2 รูปแบบการทดลอง

- X หมายถึง รูปแบบการมอบหมายงานเป็นทีมพยาบาล
- O₁ หมายถึง ความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
- O₂ หมายถึง ความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
- O₃ หมายถึง ความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม
- O₄ หมายถึง ความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือดำเนินการทดลอง ได้แก่

1.1 โครงการอบรมความรู้ในการปฏิบัติงานแบบทีมพยาบาล (ภาคผนวก ก)

1.2 คู่มือการปฏิบัติงานแบบทีมพยาบาล (ภาคผนวก ข)

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ

(ภาคผนวก ค)

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ (ภาคผนวก ค)

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือประกอบการทดลองดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 โครงการอบรมความรู้ในการปฏิบัติงานแบบทีมพยาบาลประกอบด้วยเนื้อหาที่สำคัญดังนี้

1.1.1 แนวคิดและหลักการในการปฏิบัติงานแบบทีมพยาบาล

1.1.2 องค์ประกอบของทีมการพยาบาล

1.1.3 บทบาทหน้าที่แสดงความรับผิดชอบของหัวหน้าทีม

1.1.4 บทบาทหน้าที่แสดงความรับผิดชอบของสมาชิกทีม

1.1.5 กิจกรรมในทีมการพยาบาล

1.1.6 การมอบหมายงานในทีมการพยาบาล

1.1.7 การเยี่ยมตรวจ

1.1.8 การเขียนแผนการพยาบาล

1.1.9 การประชุมปรึกษาก่อนและหลังให้การพยาบาล

1.1.10 การนิเทศ

1.2 คู่มือการปฏิบัติงานแบบทีมพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสร้างโดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และวิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวกับการพยาบาลเป็นทีมนำมาดัดแปลงและสร้างขึ้นมาทำเป็นคู่มือ ประกอบการอบรมความรู้ และเพื่อประกอบการปฏิบัติงานแบบทีมการพยาบาลกล่าวถึงวิธีการ และ ขั้นตอนในการปฏิบัติแบบทีมการพยาบาลใน 5 กิจกรรมหลัก คือ การมอบหมายงาน การเยี่ยมตรวจ การเขียนแผนการพยาบาล การประชุมปรึกษาก่อนและหลังให้การพยาบาล และการนิเทศ

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชุดคือ

2.1 แบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ

ใช้แบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาล ที่สร้างขึ้นสำหรับรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้ตอบแบบสอบถามตามข้อคำถามที่ตั้งขึ้นตามแนวคิดของเลดดี (Leddy, 1998) ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้านดังนี้

- ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ป่วย จำนวน 8 ข้อ
- ด้านความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ จำนวน 8 ข้อ
- ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง จำนวน 6 ข้อ
- ด้านความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน จำนวน 7 ข้อ

รวมข้อคำถาม 29 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ คือ

คะแนน 5 ความรับผิดชอบมากที่สุด หมายถึง ท่านมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ
อยู่ในระดับสูงมาก

คะแนน 4 ความรับผิดชอบมาก หมายถึง ท่านมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ
อยู่ในระดับสูง

คะแนน 3 ความรับผิดชอบปานกลาง หมายถึง ท่านมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 ความรับผิดชอบน้อย หมายถึง ท่านมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ
อยู่ในระดับต่ำ

คะแนน 1 ความรับผิดชอบน้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ
อยู่ในระดับต่ำมาก

การแปลผลคะแนนแบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลให้ความหมายโดยใช้หลักการแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลอยู่ใน
ระดับสูงมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลอยู่ใน
ระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลอยู่ใน
ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับต่ำมาก

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ที่สร้างขึ้น

โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร วารสารต่าง ๆ ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎีความพึงพอใจ ของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านความสำเร็จในงาน จำนวน 12 ข้อ
- ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ จำนวน 6 ข้อ
- ด้านความก้าวหน้าในงาน จำนวน 5 ข้อ
- ด้านลักษณะงาน จำนวน 4 ข้อ
- ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ จำนวน 5 ข้อ

รวมข้อคำถาม 32 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ คือ

คะแนน 5 พึงพอใจมากที่สุด หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 พึงพอใจมาก หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 พึงพอใจปานกลาง หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 พึงพอใจน้อย หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 พึงพอใจน้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนนแบบสอบถาม ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ให้ความหมายโดยใช้หลักการแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพ
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพ
อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพ
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ชุดที่ 1 คู่มือการปฏิบัติงานแบบการพยาบาลเป็นทีม

ผู้วิจัยทำคู่มือการปฏิบัติงานแบบการพยาบาลเป็นทีมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์
ทางด้านการปฏิบัติการพยาบาล การศึกษาการพยาบาล และการบริหารการพยาบาลจำนวน 5 ท่าน
(ภาคผนวก ง) ทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาในคู่มือการปฏิบัติงานแบบการพยาบาล
เป็นทีม และนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาล

1. ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ที่มีประสบการณ์
การพยาบาล การศึกษาพยาบาล และการบริหารการพยาบาล จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ง) ตรวจสอบ
ความตรงตามเนื้อหาของข้อคำถามเชิงภาษา ให้ครอบคลุมความรับผิดชอบในวิชาชีพของพยาบาลให้
มีความชัดเจน เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะและแก้ไข ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตาม
ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วนำไปหาความเชื่อมั่น โดย
นำไปทดลองใช้ในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่มีการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย และหอผู้ป่วย
ศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้
นำมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือแบบสอบถาม โดยครอนบาค แอลฟา (Cronbach's Alpha)
(เพชรน้อย สิงห์ช่วงชัย, ศิริพร จัมภลจิต และทัศนีย์ นะแสง, 2539) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ
.93 และความเชื่อมั่นในแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ป่วย	ค่าความเชื่อมั่น .88
2. ด้านความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ	ค่าความเชื่อมั่น .71
3. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง	ค่าความเชื่อมั่น .86

4. ด้านความรับผิดชอบต่อนักงาน ค่าความเชื่อมั่น .82

ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูงและใช้ในการวิจัยได้

ชุดที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ การพยาบาล การศึกษาพยาบาล และการบริหารการพยาบาล จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ง) ตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหาของข้อคำถามเชิงภาษา ความครอบคลุมความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของพยาบาลให้มีความชัดเจน เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะและแก้ไข ผู้วิจัยได้นำมา ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วนำไปหาความเชื่อมั่น โดย นำไปทดลองใช้ในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่มีการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย และหอผู้ป่วย ศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ นำมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือแบบสอบถาม โดยครอนบาค แอลฟา (Cronbach's Alpha) (เพชรน้อย สิงห์ช่วงชัย, ศิริพร ขัมภลิจิต และทัศนีย์ นะแสง, 2539) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 และความเชื่อมั่นในแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ด้านความสำเร็จในงาน	ค่าความเชื่อมั่น .80
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	ค่าความเชื่อมั่น .82
3. ด้านความก้าวหน้าในงาน	ค่าความเชื่อมั่น .69
4. ด้านลักษณะงาน	ค่าความเชื่อมั่น .62
5. ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ	ค่าความเชื่อมั่น .70

ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูงและใช้ในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยผู้วิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนโดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมก่อนการทดลอง

การเตรียมการก่อนการทดลองมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งได้รับการอนุมัติใน การจัดทำวิทยานิพนธ์แล้ว โดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยแสดงความจำนงและขออนุมัติจาก ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดชลบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้ากองการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วย ในหอผู้ป่วย อาคาร 2 ชั้น 6 และหอผู้ป่วยออโรโรปิติกส์ที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการจัดทำ การวิจัย

3. พบพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยและขอความร่วมมือ

4. ดำเนินการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานพยาบาล และแบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วย อาคาร 2 ชั้น 6 และหอผู้ป่วยออโรโรปิติกส์ เพื่อนำมาเปรียบเทียบภายหลังการทดลอง (1 กันยายน 2547 – 11 กันยายน 2547)

5. จัดการอบรมความรู้เรื่องการพยาบาลเป็นทีม โดยผู้วิจัยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารการพยาบาลมาเป็นผู้ดำเนินการอบรมให้ความรู้ให้กับพยาบาลในหอผู้ป่วย อาคาร 2 ชั้น 6 และหอผู้ป่วยออโรโรปิติกส์ (16 สิงหาคม 2547 – 30 สิงหาคม 2547)

กลุ่มควบคุม

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์แล้ว โดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยแสดงความจำนงและขออนุมัติจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดชลบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเข้าพบผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้ากองการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วย หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง และหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย ที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการจัดทำ การวิจัย

3. พบพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

4. ดำเนินการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานพยาบาล และแบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง และหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย เพื่อนำมาเปรียบเทียบภายหลังการทดลอง (1 กันยายน 2547 – 11 กันยายน 2547)

ระยะที่ 2 การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองจะแบ่งรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง

ให้พยาบาลในหอผู้ป่วย อาคาร 2 ชั้น 6 และหอผู้ป่วยออโรโรปิติกส์ ปฏิบัติงานด้วยรูปแบบการมอบหมายงานเป็นทีมพยาบาลตามคู่มือการปฏิบัติงานแบบทีมพยาบาล โดยปฏิบัติงานตามคู่มือการปฏิบัติงานแบบทีมพยาบาลเฉพาะในเวรเช้า วันราชการในช่วงเวลา 08.00 – 16.00 น. โดยให้

พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานในบทบาทหัวหน้าทีมการพยาบาล เป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน ซึ่งในแต่ละทีม การพยาบาลจะต้องประกอบ ๆ ไปด้วยพยาบาลอย่างน้อย 3 คนขึ้นไป จะต้องประกอบด้วย

1. พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่เป็น หัวหน้าทีม
2. พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่เป็น สมาชิกทีม
3. พยาบาลเทคนิค ปฏิบัติหน้าที่เป็น สมาชิกทีม

ซึ่งในระยะเวลา 3 วันนี้ หัวหน้าทีมและสมาชิกทีมจะมีบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลตามรูปแบบ การมอบหมายงานเป็นทีมพยาบาล เหมือนกันทั้ง 3 วัน โดยที่แต่ละคน จะมีบทบาทดังต่อไปนี้

หัวหน้าทีม เป็นผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหอผู้ป่วยอีกต่อหนึ่งทำหน้าที่ จัดให้มีการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพแก่ผู้ป่วยในทีมและใช้คนให้มีประสิทธิภาพโดยปฏิบัติดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการของผู้ป่วยแต่ละรายในความรับผิดชอบของทีมดังนี้

- 1.1 ฟังรายงานจากทีมการพยาบาลในเวรที่ผ่านมา
- 1.2 ทบทวนบันทึกเกี่ยวกับผู้ป่วย
- 1.3 เยี่ยมตรวจผู้ป่วยและพูดคุยกับผู้ป่วยแต่ละราย
- 1.4 ปรึกษากับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น แพทย์
- 1.5 ทบทวนคำสั่งการรักษา
- 1.6 ทบทวนแผนการพยาบาล

2. จัดลำดับความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วย

3. วิเคราะห์ความสามารถของสมาชิกทีมมอบหมายผู้ป่วยให้สมาชิกทีม โดยคำนึงถึง ระดับความสามารถ ประสบการณ์และขอบข่ายหน้าที่ ที่สามารถกระทำได้ อย่างไรก็ตามจะต้องมีการ กระจายงานให้เหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป งานควรจะสามารถกระทำให้สำเร็จได้ภายใน เวลาที่เหมาะสม (ใช้รูปแบบการมอบหมายงานของหัวหน้าทีม หน้า 111)

4. กำหนดให้สมาชิกทีมรายงานผลการทำงานให้หัวหน้าทีมทราบเป็นระยะ ๆ

สมาชิกทีม

สมาชิกทีมจะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าทีมและให้การดูแลผู้ป่วย ตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทีมทุกครั้งในแต่ละบทบาทหน้าที่ที่จะต้อง ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของทีม 5 กิจกรรมดังนี้ 1. การมอบหมายงาน 2. การเยี่ยมตรวจผู้ป่วย 3. การเขียนแผนการพยาบาล 4. การประชุมปรึกษาก่อนและหลังให้การพยาบาล และ 5. การนิเทศ บุคลากร โดยแต่ละกิจกรรมจะมีบทบาทหน้าที่หัวหน้าทีม และสมาชิกทีมตามคู่มือการปฏิบัติงาน พยาบาลเป็นทีม (13 กันยายน 2547 – 24 กันยายน 2547)

กลุ่มควบคุม

ให้พยาบาลในหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิงและหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย ปฏิบัติงานแบบการมอบหมายงานแบบตามหน้าที่ (Functional Assignment) โดยเมื่อขึ้นปฏิบัติงานเวรเช้าวันราชการตั้งแต่เวลา 08.00-16.00 น. ในหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง และ หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย จะมีพยาบาลวิชาชีพวันละเฉลี่ย 5-6 คน ไม่นับหัวหน้าหอผู้ป่วยและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลเทคนิค 2-3 คน ลักษณะการมอบหมายงานจะเป็นแบบตามหน้าที่ บุคลากรพยาบาลจะได้รับมอบหมายตามความสามารถ และความเป็นอาวุโส ซึ่งพยาบาลที่มีความเป็นอาวุโสมากที่สุดส่วนใหญ่ จะรับผิดชอบในการรับคำสั่งแพทย์ (หัวหน้าเวร) ส่วนงานการพยาบาลที่ต้องปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยตรง ได้แก่ การให้ยา การให้อาหาร การตรวจสัญญาณชีพ การจัดแจกยา การทำแผล เป็นต้น จะถูกมอบหมายให้กับพยาบาลที่มีความอาวุโสรองลงมาตามลำดับในการให้การพยาบาล ในกรณีฉุกเฉินหรืองานพยาบาลพิเศษที่นอกเหนือจากนี้ หัวหน้าเวรจะเป็นผู้มอบหมายงาน โดยพิจารณาจากผู้ที่อยู่หรือผู้ที่หัวหน้าเวรเห็นว่ามีความสามารถจะปฏิบัติได้ โดยพิจารณาจากความสามารถเฉพาะบุคคล ซึ่งการมอบหมายงานดังกล่าวบุคลากรแต่ละคนจะคุ้นเคยกับบทบาทหน้าที่เมื่อขึ้นปฏิบัติงาน จะแยกย้ายกันทำงานตามหน้าที่ จะไม่มีการประชุมปรึกษาร่วมกัน ใครพบปัญหาต่าง ๆ จะรายงานหัวหน้าเวรเท่านั้น การวางแผนการพยาบาลจะทำตามแผนการรักษาของแพทย์ การนิเทศบุคลากรของหัวหน้าเวรเกิดขึ้นน้อยเพราะบุคลากรแต่ละคนต้องรับผิดชอบงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่และพยาบาลที่มีความอาวุโสน้อย จะขาดโอกาสในการเป็นหัวหน้าเวรในเวรเช้า (13 กันยายน 2547 – 24 กันยายน 2547)

ระยะที่ 3 การดำเนินหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง

ดำเนินการแจกแบบสอบถามแบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลและแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยอายุรกรรม 2 ชั้น 6 และหอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 1 อาทิตย์ (25 ตุลาคม 2547 – 30 ตุลาคม 2547)

กลุ่มควบคุม

ดำเนินการแจกแบบสอบถามแบบสอบถามความรับผิดชอบในวิชาชีพการพยาบาลและแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิงและหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 1 อาทิตย์ (25 ตุลาคม 2547 – 30 ตุลาคม 2547)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในด้านอายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และวุฒิทางการศึกษาสูงสุด โดยใช้สถิติพรรณนาออกคุณลักษณะด้วยความถี่และร้อยละ
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจในวิชาชีพการพยาบาล และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพก่อนและหลังการใช้รูปแบบการมอบหมายงานเป็นทีมพยาบาล (กลุ่มทดลอง) โดยใช้สถิติ Paired t-test
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจในวิชาชีพการพยาบาลและคะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Independent t-test ในกรณีที่ควบคุมตัวแปรความพึงพอใจในการปฏิบัติงานก่อนการทดลอง วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมด้วยการทดสอบสถิติ ANCOVA
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ และความพึงพอใจในวิชาชีพการพยาบาลก่อนและหลังการใช้รูปแบบการมอบหมายงานแบบตามหน้าที่ (กลุ่มควบคุม) โดยใช้สถิติ Paired t-test